

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач
кафедри
проф. Ушкаренко Ю.В.



“3” вересня 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мікроекономіка

спеціальності: 051 Економіка, 073 Менеджмент, 072 Фінанси, 076, Підприємництво, торгівля, біржова діяльність, 241 Готельно-ресторанна справа

факультет економіки і менеджменту

Херсон 2018

Робоча програма «Мікроекономіка» для студентів

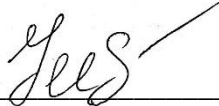
спеціальностей 051 Економіка, 073 Менеджмент, 072 Фінанси, 076, Підприємництво, торгівля, біржова діяльність, 241 Готельно-ресторанна справа

Розробники: к.е.н., ст.викладач Чмут А.В.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин

Протокол від “ 3” вересня 2018 року № 2

Завідувач кафедри економіки та міжнародних економічних відносин


_____ (проф. Ушкаренко Ю.В.)

1. Опис навчальної дисципліни

«Мікроекономіка»

Найменування показників	Спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Спеціальність: <u>241 Готельно-ресторанна справа</u>	Нормативна	
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Загальна кількість годин - 90		–	–
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		34 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		12 год.	4 год.
		Лабораторні	
		–	–
Самостійна робота			
44 год.	82 год.		
Вид контролю: д.залік			

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 46/44
для заочної форми навчання – 8/82

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Мікроекономіка» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальностей: 051 «Економіка», 076 «Підприємництво, торгівля, біржова діяльність», 073 «Менеджмент», 073 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Предмет дисципліни: економічні відносини між суб'єктами господарювання з урахуванням обмеженості ресурсів, економічна поведінка власників факторів виробництва, споживачів і виробників благ.

Міждисциплінарні зв'язки: теоретичною і методологічною базою вивчення дисципліни «Мікроекономіка» є економічна теорія, макроекономіка, історія економіки та економічної думки.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Теорія поведінки споживача. Теорія поведінки виробника
2. Ринкова рівновага. Форми організації ринку.

1. Мета і завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета: формування знань про закономірності поведінки економічних суб'єктів у ринкових умовах за різних типів ринкових структур.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Мікроекономіка» є:

теоретичні - оволодіння універсальним інструментарієм прийняття обґрунтованих рішень щодо здійснення вибору за наявності обмежених засобів і альтернативних можливостей; знання принципів раціональної поведінки економічних мікросистем у ринкових умовах, термінології і основних прийомів мікроекономічного аналізу, методики виконання техніко-економічних розрахунків, пов'язаних з аналізом і обґрунтуванням раціональної поведінки мікросистем у ринкових умовах. вивчення принципів поведінки суб'єктів ринку, їх взаємодії на ринках;

практичні – здійснювати моделювання поведінки споживача на ринку товарів та формування ринкового попиту; економічний аналіз витрат; оцінювати взаємодію суб'єктів ринку за умов різних ринкових ситуацій на ринках товарів і факторів виробництва; приймати рішення для досягнення мети суб'єктів господарювання, оптимально використовуючи обмежені ресурси, що мають альтернативне застосування.

1.3. Очікувані результати навчання полягатимуть в отриманні знань і вмінь щодо наступних питань:

особливостей предмету дослідження мікроекономіки як складової частини економічної теорії та її основні функції;

причин виникнення та механізм вирішення основних суперечностей між безмежними потребами економічних суб'єктів та обмеженими ресурсами;

особливостей механізму формування ринкової рівноваги;
специфіки поведінки індивідуального споживача;
ступеню впливу цінових змін та змін у доходах споживача на криву індивідуального попиту;

особливостей поведінки підприємства як виробничо-ринкової системи на ринку, характер зміни параметрів виробничої функції у короткостроковому та довгостроковому періодах;

сутність та основні види витрат підприємства та прибутку; характер зміни витрат підприємства у короткостроковому та довгостроковому періодах; оптимальний шлях (траєкторію) розвитку підприємства у довгостроковому періоді;

умов максимізації прибутку фірми у короткостроковому та довгостроковому періодах в умовах динамічності ринкової кон'юнктури на різних типах ринків;

ролі виробничих факторів у формуванні пропозиції готової продукції та у встановленні цін на неї;

особливостей ціноутворення на риках факторів виробництва в умовах досконалої та недосконалої конкуренції;

особливостей формування загальної економічної рівноваги;

необхідності і причини втручання держави в економіку.

здійснювати розрахунки альтернативної вартості кожного управлінського рішення, яке приймають окремі економічні одиниці на мікрорівні;

володіти методикою визначення механізму прийняття рішень окремими економічними мікросистемами, які прагнуть досягти поставлених цілей;

характеризувати особливості поведінки споживача в умовах невизначеності;

застосовувати аналітичні методи оцінки аналізу діяльності підприємства у миттєвому, короткостроковому та довгостроковому періодах;

розробляти рекомендації для підприємства щодо вибору оптимальної стадії виробництва, щодо оптимізації витрат виробництва та максимізації прибутку у поточному періоді та на перспективу

застосовувати аналітичні методи оцінки ринкової структури;

характеризувати особливості поведінки підприємства на різних типах ринків в умовах динамічних змін;

здійснювати аналіз моделі загальної економічної рівноваги, досліджувати механізм формування системи рівноважних цін, що забезпечують рівність попиту і пропозиції одночасно на всіх ринках оцінити;

межі державного втручання у функціонування економіки, виходячи із реальної економічної, політичної, соціальної ситуації в країні.

У процесі вивчення дисципліни у студентів формуються наступні компетенції :

Основні компетентності навчання:

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ФК6 Здатність управляти підприємством, приймати рішення у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

ФК13 Здатність розуміти економічні процеси та здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

Основні програмні результати навчання:

ПРН 22 Розуміти економічні процеси та здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

Програма курсу:

Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки

Мета та завдання дисципліни. Проблема обмеженості ресурсів і необхідність вибору. Крива виробничих можливостей. Альтернативність цілей використання обмежених ресурсів і раціональність поведінки суб'єктів ринкових відносин.

Методологія мікроекономіки: граничний аналіз, моделювання: графічне, аналітичне, табличне; оптимізація й визначення рівноваги тощо. Поняття економічної моделі, необхідність її застосування в мікроекономіці.

Нормативна й позитивна мікроекономіка. Взаємозв'язок мікроекономіки з іншими дисциплінами.

Тема 2. Теорія граничної корисності і поведінка споживача

Поняття потреби, види потреб. Економічні блага, їх класифікація. Поняття корисності, її особливості та спосіб досягнення. Сукупна та гранична корисність. Функція корисності як залежність між кількістю одиниць споживаного блага та рівнем корисності, то досягається споживачем.

Процес споживання та динаміка зміни сукупної і граничної корисності. Перший закон Госсена. Закон спадної граничної корисності блага, його графічне зображення. Другий закон Госсена.

Вплив на поведінку споживача бюджетних обмежень і цін. Суть раціонального вибору споживача. Основні положення теорії поведінки споживача. Поняття рівноваги споживчого вибору. Модель споживання набору благ.

Моделювання поведінки споживача, який прагне раціоналізувати свій вибір з урахуванням спадної граничної корисності блага.

Тема 3. Ординалістська теорія поведінки споживача

Система переваг споживача та її основні елементи: здатність до ранжування альтернатив, транзитивність переваг, ненасичуваність благами, субституціональність.

Особливості аналізу функції корисності з ординалістських та кардиналістських позицій. Криві байдужості як спеціальний інструментарій мікроекономічного аналізу. Спадний характер та неможливість перетину кривих байдужості. Карта кривих байдужості.

Гранична норма заміщення благ: суть і методика обчислення. Крайні випадки взаємозаміщення та взаємодоповнення благ.

Бюджетне обмеження і можливості споживача. Бюджетна лінія: рівняння і графічна побудова. Визначення нахилу бюджетної лінії та кута нахилу внаслідок зміни цін на блага. Вплив зміни доходу споживача на положення бюджетної лінії та на процес споживання.

Графічний підхід до оптимізації споживчого вибору, його гранична інтерпретація.

Тема 4 Аналіз поведінки споживача

Зміна оптимального стану споживача в результаті зміни його доходу. Графічний аналіз і побудова лінії «дохід — споживання». Нахил лінії як свідчення ставлення споживача до благ. Поняття “нормальних” і низькоякісних товарів. Криві Енгеля.

Зміна вибору споживача в результаті зміни ціни одного з товарів та обох товарів. Побудова лінії «ціна — споживання». Побудова лінії індивідуального попиту споживача.

Розкладання сукупної зміни обсягу попиту на дві складові: ефект доходу і ефект заміщення. Одно- та різнонаправлений вплив ефектів. Парадокс Гіффена.

Утворення “надлишку споживача” в результаті перевищення корисності товарів за ціною. Приріст надлишку споживача як показник зміни його добробуту. Сукупний надлишок споживачів та формування ринкового попиту на певний товар. Зміна надлишку і втрати в результаті введення податків та дотацій на товари.

Тема 5. Попит, пропозиція, їх взаємодія

Попит на товари в умовах досконало конкурентного ринку. Величина попиту. Закон попиту. Крива попиту. Ринковий попит як сума індивідуального попиту всіх споживачів певного товару. Зображення попиту: аналітичне, табличне та графічне. Закон попиту та його пояснення базовими положеннями теорії поведінки споживача.

Соціальні ефекти, що ускладнюють зв'язок між індивідуальним та ринковим попитом: ефекти “юрби”, “сноба”, Веблена.

Цінові та нецінові детермінанти попиту. Зміна величини попиту: переміщення вздовж функціонально заданої лінії попиту. Зміна попиту в цілому під впливом нецінових детермінант, її графічна ілюстрація.

Концепція цінової еластичності попиту у визначенні міри чутливості споживача до зміни цін на товари. Методичні підходи до обчислення показника еластичності: точкова та дугова еластичність.

Чинники цінової еластичності попиту, особливості їх впливу. Суть абсолютно еластичного та абсолютно нееластичного попиту. Взаємозв'язок між ціною та валовим вигоном за різної еластичності.

Методика обчислення коефіцієнта еластичності попиту за доходом, параметри його значень для “нормальних” та неякісних товарів. Суть перехресної еластичності попиту, методика обчислення відповідного коефіцієнта.

Суть поняття “пропозиція”. Закон пропозиції та його аргументація: ціна як ринковий стимул для виробника, збільшення граничних витрат як стримуючий фактор збільшення обсягу виробництва тощо. Аналітичне, табличне та граничне зображення пропонування.

Цінові та нецінові детермінанти пропонування. Різниця понять “зміна пропозиції” та “зміна обсягу пропозиції”. Зсув кривої пропозиції під впливом нецінових детермінант.

Методика обчислення рівня цінової еластичності пропозиції. Фактори, то впливають на еластичність пропозиції. Зміна еластичності пропозиції під впливом часу.

Тема 6. Мікроекономічна модель підприємства

Підприємство як суб'єкт ринкових відносин. Спрощена схема ринково-виробничої системи (вхід, процесор, вихід). Підприємство як закупівельна система, товаровиробник та продавець. Динамічність зовнішнього середовища і його вплив на внутрішню динаміку виробництва.

Мотивація поведінки підприємства. Виробнича функція: форми її представлення. Приклади виробничих функцій. Поняття і параметри виробничої функції. Прибуток як кінцевий результат діяльності підприємств.

Тема 7. Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника

Фактори виробництва, їх групування та варіації. Сукупний, середній та граничний продукт. Застосування похідної для визначення граничного продукту праці або капіталу.

Прибуток як кінцевий результат діяльності підприємства. Різні концепції прибутку. Види прибутку. Необхідна та достатня умови максимізації прибутку та мінімізації збитків.

Виробнича функція з одним змінним фактором і її графічне відображення. Правило спадної віддачі (продуктивності) змінного фактору виробництва. Еластичність виробництва: поняття, методика обчислення показників, діапазон змін. Обґрунтування управлінських рішень щодо розширення та згортання виробництва.

Виробнича функція з двома змінними факторами. Крива однакового продукту (виробничої байдужості) — ізокванта. Карта ізоквант. Заміщення факторів виробництва. Гранична норма технічного заміщення. Можливі конфігурації ізоквант.

Збільшення випуску за рахунок пропорційного нарощування обсягів ресурсів. Постійна, спадна та зростаюча віддача від масштабу. Поняття однорідних та неоднорідних виробничих функцій. Графіки віддачі від масштабу виробничих функцій. Причини позитивного та негативного ефекту від масштабу.

Вибір комбінації виробничих факторів за критеріями мінімізації витрат чи максимізації випуску. Умови комбінації (заміщення) факторів. Лінія однакових витрат — ізокоста. Карта ізокост. Спільний графік однакового продукту та однакових витрат. Мінімізація вартості виробником: алгебраїчний та графічний підходи.

Траєкторія розширення виробничої діяльності фірми в короткостроковому та довгостроковому періодах.

Тема 8. Витрати виробництва

Часткова варіація факторів виробництва і функція витрат. Постійні, змінні та сукупні витрати. Поняття середніх витрат, визначення середніх постійних, середніх змінних та середніх загальних витрат. Обчислення граничних витрат в залежності від форми завдання загальних. Застосування похідної для визначення граничних витрат.

Графічне зображення загальних, середніх та граничних витрат. Основні стадії виробництва у короткостроковому періоді. Витрати у довгостроковому періоді. Визначення ефективного розміру виробництва у довгостроковому періоді. Довгострокова крива середніх витрат.

Тема 9. Ринок досконалої конкуренції

Ознаки й умови досконалої конкуренції: відкритість, мобільність ресурсів, прозорість, однорідність товару тощо.

Ринковий попит на продукцію фірми за умов досконалої конкуренції. Графічне зображення попиту, середнього, граничного й сукупного доходу підприємства.

Оптимізаційні цілі підприємства у короткостроковому періоді. Визначення оптимальних обсягів випуску. Поведінка підприємства за умов зміни ринкової ситуації. Пропозиція фірми у короткостроковому періоді, її зв'язок з кривими витрат, графік галузевої пропозиції. Умова максимізації прибутку конкурентною фірмою.

Поняття ринкової рівноваги. Визначення рівноважної ціни та рівноважної кількості товару. Вплив змін попиту й пропозиції на стан рівноваги, рівноважну ціну та рівноважну кількість товару на ринку. Пропозиція фірми в довготерміновому періоді. Довгострокова рівновага і пропозиція галузі.

Тема 10. Монопольний ринок

Поняття монопольної влади. Ознаки “чистої” монополії (один продавець, відсутність замінників товару, бар’єри для доступу конкурентів у монополізовану галузь) та монополії.

Крива попиту монополіста. Одночасний вибір монополістом ціни й обсягу виробництва. Вплив на поведінку монополіста цінової еластичності попиту. Правило максимізації прибутку монополістом. Пропозиція монополіста та особливості її формування. Цінова дискримінація першого, другого і третього роду: поняття, умови, різновиди.

Рівновага фірми-монополіста у довгостроковому періоді. Свідоме створення та підтримування вхідних бар’єрів монополістом. Різновиди монополій: відкриті, закриті, природні, державні, недержавні тощо. Діагностування монопольної влади. Економічні наслідки монополізації галузі, порівняльна оцінка конкурентного та монопольного ринків, потреба у державному регулюванні монополії, антимонопольна політика.

Тема 11. Олігополія та монополістична конкуренція

Нечисленність фірм в олігополістичних галузях, високі бар’єри для входження у галузь, загальна взаємозалежність підприємств. Поведінка олігополістів: некооперативна й кооперативна. Цінові війни за некооперативної поведінки: межі зниження рівня цін, наслідки для споживачів і товаровиробників.

Аналіз взаємовідносин двох товаровиробників у статиці. Модель Курно: договірна й конкурентна рівновага. Інтерпретації дуополії. Олігополія з погляду теорії ігор. “Дилема ув’язнених” — приклад некооперативної гри з ненульовою сумою. Модель Бертрана – модель “цінової війни”: наслідки для споживачів та продавців. Модель Штакельберга як узагальнення цінової та нецінової конкуренції олігополістів.

Аналіз ламаної лінії попиту. Негнучкість цін. Формування підприємством політики стабілізації цін і маневрування капітальними витратами (стабільність середніх змінних витрат).

Таємні змови, їх міцність і загострення конкуренції. Антитрестовське законодавство як чинник, що протидіє таємній змові. Мовчазна згода (тип лідерства у цінах). Ціноутворення за принципом “витрати плюс...”.

Ефективність олігополії порівняно з іншими ринковими структурами. Економічні наслідки олігополії. Можливості державного регулювання олігополії.

Спільні риси та відмінності монополістичної конкуренції порівняно з досконалою конкуренцією та чистою монополією. Кількість товаровиробників та диференціація виробів. Умови входження в і галузь. Нецінова конкуренція за даної ринкової структури.

Еластичність попиту за монополістичної конкуренції. Прибутковість та збитковість підприємства у короткостроковому періоді. Визначення

оптимального обсягу продажу та цінова політика. Умова досягнення і підтримання беззбитковості в довгостроковому періоді.

Суть і передумови розвитку нецінової конкуренції. Поглиблення диференціації продукту: позитивні наслідки і загрози. Вплив рекламної діяльності на обсяг продажу й витрати.

Наслідки нецінової конкуренції для споживачів: діапазон споживчого вибору і втрати вільного часу. Позитивний і негативний аспекти рекламної пропаганди товарів. Надлишкова виробнича потужність і її наслідки для товаровиробника та суспільства в цілому.

Тема 12. Ринок факторів виробництва

Попит на товар та попит на фактори виробництва. Ринки факторів виробництва, їх функції в економіці. Споживання факторів виробництва: цілі й обмеження. Граничний продукт виробничого ресурсу.

Виробнича функція, витрати виробництва та попит на фактори виробництва. Вплив структури ринку товару на похідний попит. Особливості поведінки підприємства-покупця на моносонічному та олігополістичному ринках факторів виробництва.

Індивідуальний та галузевий попит на фактори виробництва. Функція галузевого похідного попиту. Зміна обсягу попиту та попиту в цілому. Цінова еластичність попиту на ресурс виробництва.

Монопольний ринок товару та ринок факторів виробництва. Функція монопольного похідного попиту, аналітичне та графічне зображення. Порівняння похідних попитів за монополії та досконалої конкуренції.

Праця як фактор виробництва, її мобільність. Поняття “заробітної плати”. Характеристика досконало конкурентного ринку праці. Граничний вигравш виробника від найманої праці. Обґрунтування рішення про наймання робітників за умови максимізації прибутку виробником. Попит окремого виробника на працю. Формування галузевого та ринкового попиту на працю.

Еластичність пропозиції праці для галузей з різною динамікою витрат на виробництво. Ринкова пропозиція послуг праці. Диференціація заробітної плати. Попит монополії на працю і монопольна рівновага. Моносонічний та олігополістичний ринки праці, їх особливості.

Монопольна влада продавців праці. Контроль профспілок над пропозицією робочої сили, рівнем заробітної плати та продуктивністю праці. Дискримінація на ринках робочої сили.

Капітал як ресурс тривалого використання, форми капіталу. Рух капіталу і капітальні фонди. Поняття позичкового процента. Часова перевага як економічна категорія. Ефекти зміни доходу й заміщення в результаті зміни ставки позичкового процента.

Вплив зміни ставки на рівноважний обсяг підприємницьких інвестицій. Поняття поточної, або дисконтової вартості, методика її обчислення. Поточна вартість і ринкова ціна основних фондів. Обґрунтування інвестиційних

рішень щодо придбання основних фондів. Ризик в інвестуванні та оцінка надійності вкладень.

Тема 13. Загальна ринкова рівновага та економіка добробуту

Теорія загальної рівноваги. Ефективність за Паретто. Ефект зворотного зв'язку. Крива ефективності використання ресурсів. Оптимальний стан економічної системи. Перша теорема економіки добробуту. Друга теорема економіки добробуту. Критерій Роулса. Критерій Н. Калдора та Дж. Хікса.

Подвійний критерій Т. Стіковськи.

Тема 14. Інституціональні аспекти ринкового господарства.

Неспроможність ринку. Модель принципала-агента. QWERTY-ефекти. Зовнішні ефекти та теорема Коуза. Неспроможність уряду. Теорія суспільного вибору. Концепція Дж. Б'юкенена. Суспільні блага. Ознаки суспільних благ.

4.2 Структура навчальної дисципліни Спеціальність: 241 Готельно-ресторанна справа

Структура навчальної дисципліни												
Назва змістовних модулів	Денна форма					Заочна форма						
	усого	у тому числі				усого	у тому числі					
		л	п	лаб	інд.		с.р.	л	п	лаб	інд.	с.р.
Модуль 1. Теорія поведінки споживача. Теорія поведінки виробника												
1. Предмет і метод мікроекономіки.	7	2	1			4	6	1				5
2. Теорія граничної корисності і поведінка споживача.	7	2	1			4	7	1	1			5
3. Ординалістська теорія поведінки	7	2	1			4	5					5
4. Аналіз поведінки споживача на ринку	3	2	1				5					5
5. Попит, пропозиція та їх взаємовідносини.	7	2	1			4	6		1			5
6. Мікроекономічна модель підприємства.	8	2	1			5	5					5
7. Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника.	3	2	1				5					5
8. Витрати виробництва.	7	2	1			4	5					5
Разом за змістовним модулем 1	49	16	8	0		25	44	2	2	0	0	40
Модуль 2. Ринкова рівновага. Форми організації ринку												
1. Ринок досконалої конкуренції.	4	2	1			1	7	1	1			5
2. Монопольний ринок.	3	2	1				7	1	1			5
3. Олігополія і монополістична конкуренція	8	4	2			2	10					10
4. Ринок факторів виробництва	10	4				6	12					12
5. Загальна ринкова рівновага та економіка добробуту.	7	2				5	5					5
аспекти ринкового господарства	9	4				5	5					5
Разом за змістовним модулем 2	41	18	4	0	0	19	46	2	2	0	0	42
Усього годин	90	34	12	0	0	44	90	4	4	0	0	82

5.2 Теми семінарських занять Спеціальність: 241 Готельно-ресторанна справа

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і метод мікроекономіки.	1
2	Теорія граничної корисності і поведінка споживача	1
3	Ординалістська теорія поведінки споживача	1
4	Аналіз поведінки споживача	1
5	Аналіз попиту і пропозиції та їх еластичність.	1
6	Мікроекономічна модель підприємства.	1
7	Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника	1
8	Витрати виробництва	1
9	Ринок досконалої конкуренції	1
10	Монопольний ринок	1
11	Олігополія та монополістична конкуренція.	2
Разом		12

8. Самостійна робота

Обов'язкова самостійна робота студентів передбачає вивчення окремих питань тем дисципліни, що надані для самостійного опрацювання; підготовка до практичних занять; систематизація вивченого матеріалу дисципліни перед написанням модульного контролю.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і метод мікроекономіки.	5
2	Теорія граничної корисності і поведінка споживача	10
3	Ординалістська теорія поведінки споживача	5
4	Аналіз поведінки споживача	10
5	Аналіз попиту і пропозиції та їх еластичність.	10
6	Мікроекономічна модель підприємства.	10
7	Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника	10
8	Витрати виробництва	10
9	Ринок досконалої конкуренції	5
10	Монопольний ринок	5
11	Олігополія та монополістична конкуренція.	10
12	Ринок факторів виробництва	12
13	Загальна ринкова рівновага та економіка добробуту	5
14	Інституціональні аспекти ринкового господарства.	5
Разом		112

Методи навчання

I. Методи організації і самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні методи: розповідь, бесіда, лекція;
- практичні методи: вправи, розв'язання задач;
- праця з навчально-методичною літературою, мережею Інтернет.

II. Методи стимулювання і мотивації навчання:

- навчальна дискусія;
- пред'явлення навчальних вимог.

III. Методи контролю і самоконтролю в навчанні.

- індивідуальне опитування;
- фронтальне опитування;
- тести;
- самостійне контролювання ступінь засвоєння навчального матеріалу.

8. Методи контролю

Використовують наступні методи контролю: усний, письмовий, комбінований, програмований, дискусійний.

Поточний контроль: опитування, тестовий контроль, письмовий контроль, за участь у конференціях, олімпіадах з дисципліни, за підготовку статті.

Поточний модульний контроль: перевірка модульної контрольної роботи

Підсумковий контроль: екзамен., диф. залік

9. Критерії оцінювання знань і вмінь студентів

Контроль успішності студента здійснюється з використанням методів і засобів, що визначені в ХДУ. Академічні успіхи студента оцінюються за шкалою, яка застосована в ХДУ з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою, що використовується в Херсонському державному університеті	Оцінка за національною шкалою
A	5	відмінно
B	4	добре
C	4	
D	3	задовільно
E	3	
FX	2	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

Робоча програма, підручники, нормативні та законодавчі документи, опорний конспект лекцій, електронні варіанти лекцій, методичні рекомендації щодо проведення практичних занять та організації самостійної роботи студентів, методичні рекомендації з курсу щодо проведення комплексного контролю знань студентів, банк Інтернет-ресурсів.

11. Рекомендована література

№ з/п	Підручники, навчальні посібники	Кількість примірників у бібліотеці або на кафедрі для базової літератури
Базова		
1.	Азьмук Л.А., Задорожна Н.В. Мікроекономічна теорія виробництва і витрат: Навч.-метод. посіб. для самост. вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2005. – 160с.	1
2.	Базилевич В., Лук'янов В., Писаренко Н. Мікроекономіка: Опорний конспект лекцій. – К.: Четверта хвиля, 1998. – 248 с	1
3.	Біла С. О. Мікроекономіка. -К.:Міленіум, 2004. - 302с.	1
4.	Горобчук Т.Т. Мікроекономіка: навчально-методичний посібник. – К.: ЦУЛ, 2002. – 236 с.	1
5.	Задоя А. О. Мікроекономіка. -К.:Знання, 2005. - 211с.	1

Допоміжна

6. Задоя А. О. Мікроекономіка: курс лекцій. – К.: Знання, 2000.
7. Задорожна Н. В. Мікроекономічна теорія виробництва і витрат: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2003. — 219 с.
8. Кобець В.М. Мікроекономіка. -Херсон:Видавництво ХНТУ, 2005. - 20с.
9. Кобець В.Д. Методичні рекомендації з дисципліни"Мікроекономічна теорія виробництва витрат". -Херсон:Видавництво ХДУ, 2009. - 56с.
10. Кулішов В. В. Мікроекономіка:Основи теорії і практикум. -Львів: Магнолія, 2007. - 332с.
11. Мікроекономіка./За ред. Гончарова Н. В. -К.:МАУП, 2007. - 304с.
12. Мікроекономіка: Підручник / За ред. В.Д.Базилевича. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 679 с. – (Класичний університетський підручник)
13. Базилевич В.Д. Практикум із мікроекономіки: навчальний посібник / В.Д. Базилевич, К.С. Базилевич, А.І. Ігнатюк, С.В. Слухай; за ред. В.Д. Базилевича. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 303 с.
14. Пономаренко О. І. Сучасний економічний аналіз:У 2-х ч. Ч.1 .Мікроекономіка. -К.: Вища школа, 2004. - 263с.
15. Стеблій Г. Я. Мікроекономіка. -К.:Інкос, 2007. - 221с.
16. Самуелсон П., Нордгауз В. Мікроекономіка. – К.: Основи, 1998.
17. Рудий М. М. Мікроекономіка. -К.:Каравела, 2008. - 32с.
18. Уфімцева О.Ю. Мікроекономіка. Курс.лекцій: Підручник.- Дніпропетровськ: ПДАБА, 2012

12. Інформаційні ресурси

- 19.Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] - /Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
- 20.Офіційний сайт Кабінету міністрів України [Електронний ресурс]/ - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.

21. Статистична звітність емітентів України [Електронний ресурс]/ - Режим доступу: www.smida.gov.ua/db/emitent.